

י"ג באדר תשע"ז, 28.2.2018

גיליון מס' 599

פרשת כי תשא

קדושה על תנאי

מאת זיו כרמל, טירת צבי

המהלך הגדול של עם ישראל נחלק לשלושה:

תחילה במצריים, עם עבדים הנתונים לחסדי המצרים ומתמודדים עם מציאות פיזית קשה, נטל מיסים ועבודת פרך, וכל זה ללא תודעת אל.

בחלק השני עם היציאה ממצרים למדבר, באה מציאות ניסית שבה האל נראה כעמוד ענן וכעמוד אש, האל מושיע, קורע את ים סוף ומכה במצרים. זו גם מציאות של תלות וקשיים פיזיים, הקשורים לתנאים הקשים במדבר – חום רב, חוסר מים, חוסר צל ומיעוט מזון. המציאות לאחר שירת הים והכניסה למדבר הגדול גם היא אינה פשוטה והתהליך שעובר על העם הוא ארוך ובו שלבים שונים, וברור שבתחילה זהו עדיין עם עבדים שתודעת האל בקרבו נתונה לעליות וירידות, ולמצבי רוח שונים.

החלק השלישי של המהלך הגדול הוא הישיבה בארץ המובטחת. בישיבה בארץ יש מענה לצרכים הפיזיים, אך אנו יודעים בדיעבד שהקושי הרוחני עצום, ושדווקא הישיבה לבטח טומנת בחובה סכנות אמוניות רבות.

הפרשה שלנו מזמנת לנו הצצה לתוך השלב השני במהלך שתיארתי, מהלך שבו מתרחש אירוע שיא עצום, אולי אחד מהשיאים הגדולים בהיסטוריה של עמנו – מעמד הר סיני, ובסמוך לו, לאחר 40 יום, פרשת העגל שהיא אולי שפל חסר תקדים בסיפור של עם ישראל.

בשני אירועים אלו הסמוכים כל כך והשונים כל כך, המהלך הפנימי האמוני הוא אחר. במעמד הר סיני, לפחות כפי שהוא מצטייר לנו המתבוננים בו מהצד, האמונה היא אמונה מזויפת. מעמד הר סיני לא השאיר רושם בתודעה העמוקה ולראייה 40 יום לאחר מכאן, פורק העם כל עול בהמתנה למשה שירד מהר סיני.

נראה כי כל הניסים המתרחשים מיד עם יציאת מצרים – קריעת ים סוף וטביעת המצרים, ירידת המן, עמוד האש והענן שמלווים את בני ישראל, כל אלו אינם מספיקים, ואפילו גילוי השכינה אינו מספיק, אם אין באדם אמונה פנימית.

אנו גם מכירים דורי דורות לאחר מכאן בהם לא הייתה אפילו התגלות אחת, ובכל זאת החוויה היא חווית דבקות בתורה ובהשם, עד כדי מסירות נפש.

כל אלו מחזקים את ההבנה שהאמונה נקנית מתוך הכרעה עצמית של האדם, קבלת עול מלכות שמיים ולא מתוך כפייה חיצונית.

וישנו עוד דבר מופלא המחייב התייחסות בפרשת כי תשא. בפרשת העגל מיד עם ירידתו מהר סיני, שובר משה רבנו את לוחות הברית לאחר שהוא רואה את מה שרואה. הלוחות הם מעשה האל וכתב א-לוהים חרוט בהם, לכן שבירתם מעלה את השאלה מי שם את משה לנתן את דבר האלוהים? וכאן בא המעשה והלקח העצום ממהלך זה – הלוחות הם מכתב אלוהים שמיועד לעם ישראל, כל עוד עם ישראל יקיים את הכתוב בהם. אם אינו מקיים, הוסרה מהלוחות כל הקדושה שבהם, ובין כך הם כלי חומר ריק מתוכן.

המהלך הזה של שבירת הלוחות הוא שיעור עצום במשמעות הקדושה גם בימינו, ובצורך שלנו המאמינים, למלא אותה בתוכן.

זיו כרמל, חבר קיבוץ טירת צבי, נשוי ללילך, שותף להקמת מרכז הדרכה חדש גלבוע מעיינות. אב לשבעה.

דף פרשת שבוע של הקיבוץ הדתי מופיע באתר הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום [subscribe](#) בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב [unsubscribe](#) בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il